

Formy pomocy dla osób niepełnosprawnych

Działania socjalne wspierające osoby niepełnosprawne - realizowane przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miedzianej Górze

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Prawne ramy funkcjonowania Ośrodka stanowi m. in. ustawa o pomocy społecznej, ustawa o samorządzie gminnym, Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Gminy Miedziana Góra.

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób niepełnosprawnych w ich środowisku społecznym. Świadczona jest osobom i rodzinom niezależnie od dochodu. Prowadzona jest głównie w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej.

Bez względu na posiadany dochód, osoby i rodziny, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, mogą uzyskać pomoc w formie bezpłatnych porad prawnych oraz porad psychoterapeuty ds. uzależnień i przemocy w rodzinie.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy przy GOPS w Miedzianej Górze.

W ramach działania Punktu świadczone są porady prawne oraz pomoc skierowana na przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy. Usługi te oferowane są osobom i rodzinom, które mają trudności i oczekują wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Osoby niepełnosprawne mogą skorzystać z pomocy w formie świadczeń pieniężnych, do których należą:

1. Zasiłek stały:

a) przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. kwoty **701,00 zł**

b) przysługuje również pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie tj. od kwoty **528,00 zł**.

Zasiłek okresowy, przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania bądź nabycia uprawnień z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej tj. od kwoty 701,00 zł

b) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny tj. od kwoty 528,00 zł.

Zasiłek celowy, który może być przyznany w zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opał, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy.

Osoby niepełnosprawne mogą otrzymać również pomoc w formie świadczeń niepieniężnych tj. schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli są tego pozbawione.

udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowni lub w razie potrzeby w schronisku i innych miejscach do tego przeznaczonych, pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić, przyznanie niezbędnego ubrania następuje przez dostarczenie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz pory roku.

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje **pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedzianej Górze

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Domy Pomocy Społecznej zapewniają kompleksowe wsparcie osobom, które nie mają możliwości zapewnienia im usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, gdyż nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu. Pracownicy socjalni sporządzają wywiady kierujące, gromadzą niezbędną dokumentację, pomagają i wspierają podopiecznych.

Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze są organizowane i świadczone przez gminę na jej terenie (jako zadanie własne gminy z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym). Realizacja usług opiekuńczych odbywa się w miejscu zamieszkania i w jej najbliższym otoczeniu. Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni, nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze to świadczenie obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Wymiar i zakres usług opiekuńczych uzależniony jest od stanu zdrowia danej osoby, jej sytuacji rodzinnej i materialnej, sprawności psychofizycznej jak również możliwości wsparcia i udzielenia pomocy ze strony rodziny i środowiska.

Celem usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania jest umożliwienie podopiecznym dalszego jak najdłuższego funkcjonowania w swoim dotychczasowym środowisku, mimo doświadczanych ograniczeń w samodzielnym zaspokajaniu podstawowych i niezbędnych potrzeb oraz barier w integracji ze środowiskiem. Poprzez odpowiednie wsparcie zapewniane danej osobie w formie usług opiekuńczych bariery te powinny być niwelowane, przyczyniając się do zachowania lub podnoszenia poziomu jej życia pomimo postępującego procesu starzenia.

Środowiskowy Dom Samopomocy

Pracownicy socjalni GOPS przeprowadzają również wywiady związane z pobytem w Środowiskowych Domach Samopomocy znajdujących się poza terenem gminy Miedziana Góra. Celem Środowiskowych Domów Samopomocy jest prowadzenie zespołu działań wspierająco-aktywizujących zmierzających do osiągnięcia przez podopiecznych możliwie jak najpełniejszej samodzielności życiowej, integracji społecznej ze środowiskiem lokalnym w tym rodzinnym, kształtowanie umiejętności społecznych i umiejętności z zakresu samoobsługi, oderwanie od problemów związanych z chorobą, nauka zaradności osobistej, przygotowanie do życia w środowisku społecznym, przywracanie, utrzymywanie i rozwijanie sprawności psychofizycznych niezbędnych w życiu codziennym, rozwijanie umiejętności komunikowania się oraz dokonywania wyborów.

Referat świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego również przyznaje pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych. Realizuje je jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w oparciu m. in. o Ustawę z dnia 28.11.2003 r. o świadczeniach rodzinnych, Ustawę o z dnia 04.04.2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, Ustawę z dnia 11.02.2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – Program Rodzina 500 plus. Świadczenia rodzinne i wychowawcze przysługują osobom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej. Od faktu legitymowania się orzeczeniem o niepełnosprawności przez dziecko w rodzinie uzależnione jest m. in. ustalenie prawa do świadczeń przy podwyższonym kryterium dochodowym rodziny w wys. 764,00 zł (świadczenia rodzinne) oraz w wys. 1 200,00 zł (świadczenie wychowawcze).

Zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 215,84 zł przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; osobie, która ukończyła 75 lat oraz także osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedzianej Górze

Świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 1 971,00 zł przysługuje z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej matce albo ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka, osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny (z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności) – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Prawo do powyższego świadczenia nie jest uzależnione od kryterium dochodowego.

Specjalny zasiłek opiekuńczy – w kwocie 620,00 zł przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej – w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Świadczenie przyznaje się na okres zasiłkowy a ich wypłata uzależniona jest od spełnienia kryterium dochodowego w wys. 764,00 zł (pod uwagę brany jest dochód zarówno rodziny sprawującej opiekę jak i rodziny wymagającej opieki). Specjalny zasiłek opiekuńczy przyznaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Zasiłek dla opiekuna – w kwocie 620,00 zł przysługuje osobie, której prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wygasło z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Stanowi on rekompensatę dla osób opiekujących się osobami niepełnosprawnymi, które do końca czerwca 2013 r. pobierały świadczenie pielęgnacyjne. Zasiłek ten przyznany jest na okres obowiązywania orzeczenia, a jego przyznanie nie jest uzależnione od dochodu rodziny. Okres składania wniosków upłynął we wrześniu 2014 r.

Wnioskodawca pobierający świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy i zasiłek dla opiekuna może ubiegać się o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym siebie oraz członków swojej rodziny, jeśli nie podlegają oni ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu. Od powyższych świadczeń odprowadzana jest również składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe do czasu uzyskania przez wnioskodawcę minimalnego okresu składkowego.